LECCIÓN 1 — Primer contacto real con el español

1. lekce španělštiny pro falešné začátečníky

Cíl lekce:
Na konci hodiny student zvládne:

- přirozeně se pozdravit a představit,
- říct, odkud je,
- použít základní tvary slovesa **SER**,
- rozlišit základní členy **el / la / un / una**,
- objednat si jednoduchou věc v kavárně,
- opravit typické chyby, které falešní začátečníci často dělají.

1. Saludos y presentación — Pozdravy a představení

Mini diálogo natural

Español	Česky
Lucía: Hola, buenos días.	Ahoj, dobrý den.
Pavel: Buenos días. ¿Cómo estás?	Dobrý den. Jak se máš?
Lucía: Muy bien, gracias. ¿Y tú?	Velmi dobře, děkuji. A ty?
Pavel: Bien, gracias. Me llamo Pavel.	Dobře, děkuji. Jmenuji se Pavel.
Lucía: Mucho gusto, Pavel. Yo me llamo Lucía.	Těší mě, Pavle. Já se jmenuji Lucía.
Pavel: Mucho gusto. ¿De dónde eres?	Těší mě. Odkud jsi?
Lucía: Soy de España. ¿Y tú?	Jsem ze Španělska. A ty?
Pavel: Soy de Chequia.	Jsem z Česka.

Fráze, které si hned odnesete

Español	Česky
Hola.	Ahoj.
Buenos días.	Dobrý den.
¿Cómo estás?	Jak se máš?
Bien, gracias.	Dobře, děkuji.
Me llamo…	Jmenuji se…
Mucho gusto.	Těší mě.
¿De dónde eres?	Odkud jsi?
Soy de Chequia.	Jsem z Česka.
Soy de España.	Jsem ze Španělska.

2. Gramática en acción — systém a logika

A) Pronombres personales + verbo SER

SER = být
Je to nepravidelné sloveso. Neučíme se ho podle logiky pravidelných sloves, ale jako hotový základní blok.

Osobní zájmeno	SER	Česky
yo	**soy**	já jsem
tú	**eres**	ty jsi
él / ella / usted	**es**	on / ona / vy jste
nosotros / nosotras	**somos**	my jsme
vosotros / vosotras	**sois**	vy jste
ellos / ellas / ustedes	**son**	oni / ony / vy jste

Kdy používáme SER?

Sloveso **SER** používáme hlavně tehdy, když říkáme **kdo nebo co někdo je**.

1. Identita

Español	Česky
Soy Martina.	Jsem Martina.
Él es Pavel.	On je Pavel.
Ella es Elena.	Ona je Elena.

2. Původ / národnost

Español	Česky
Soy de Chequia.	Jsem z Česka.
Ella es de España.	Ona je ze Španělska.
Ellos son españoles.	Oni jsou Španělé.

3. Profese / role

Español	Česky
Él es camarero.	On je číšník.
Ella es profesora.	Ona je učitelka.
Yo soy estudiante.	Já jsem student/studentka.

4. Trvalejší vlastnost

Español	Česky
La casa es grande.	Dům je velký.
El coche es nuevo.	Auto je nové.
El café es bueno.	Káva je dobrá.

B) Artículos — členy

Ve španělštině má podstatné jméno většinou **rod**: mužský nebo ženský.

Určité členy: el / la / los / las

Používáme je, když mluvíme o něčem konkrétním: **ten, ta, ti, ty**.

Člen	Rod / číslo	Příklad	Česky
el	mužský rod, jednotné číslo	**el coche**	auto
la	ženský rod, jednotné číslo	**la casa**	dům
los	mužský rod, množné číslo	**los amigos**	přátelé
las	ženský rod, množné číslo	**las mujeres**	ženy

Neurčité členy: un / una / unos / unas

Používáme je, když mluvíme o něčem poprvé nebo obecně: **nějaký, jeden, jedna**.

Člen	Rod / číslo	Příklad	Česky
un	mužský rod, jednotné číslo	**un café**	jedna káva
una	ženský rod, jednotné číslo	**una cerveza**	jedno pivo
unos	mužský rod, množné číslo	**unos cafés**	nějaké kávy
unas	ženský rod, množné číslo	**unas casas**	nějaké domy

Mini logika

Español	Proč?
el coche	coche je mužský rod
la casa	casa je ženský rod
el gato	gato je mužský rod
un café	café je mužský rod
una cerveza	cerveza je ženský rod

Důležité:
Neučíme se jen „slovíčko“. Učíme se rovnou celý balíček:

el coche, ne jen **coche**
la casa, ne jen **casa**
un café, ne jen **café**

3. Situación real — En una cafetería

Mini diálogo: el camarero y el cliente

Español	Česky
Camarero: Buenos días.	Dobrý den.
Cliente: Buenos días.	Dobrý den.
Camarero: ¿Qué quiere?	Co si dáte?
Cliente: Quiero un café, por favor.	Chci kávu, prosím.
Camarero: Muy bien. ¿Algo más?	Dobře. Ještě něco?
Cliente: Una cerveza, por favor.	Pivo, prosím.
Camarero: Aquí tiene.	Tady máte.
Cliente: Gracias. ¿Cuánto cuesta?	Děkuji. Kolik to stojí?
Camarero: Son cinco euros.	Je to pět eur.
Cliente: La cuenta, por favor.	Účet, prosím.
Camarero: Claro.	Jistě.

Co je tady důležité?

Fráze	Praktický význam
Quiero un café.	Chci kávu.
Una cerveza, por favor.	Pivo, prosím.
¿Cuánto cuesta?	Kolik to stojí?
La cuenta, por favor.	Účet, prosím.
Son cinco euros.	Je to pět eur.

Pozor na SER v reálné komunikaci

Ve větě:

Son cinco euros.
doslova: **Jsou to pět eur.**

Ve španělštině se u ceny velmi často používá **ser**:

- **Es un euro.** — Je to jedno euro.
- **Son cinco euros.** — Je to pět eur.

4. Ejercicios inteligentes — aktivní cvičení

Ejercicio 1 — Encuentra y corrige el error

Najdi chybu a oprav větu.
Nejde o mechanické doplňování. Přemýšlej: **kdo je podmět a jaký tvar SER k němu patří?**

Věta s chybou	Opravená věta
1. **Tú es mi amigo.**	
2. **Yo eres de Chequia.**	
3. **Nosotros es estudiantes.**	
4. **Ella soy profesora.**	
5. **Ellos sois de España.**	
6. **El café son bueno.**	
7. **La casa soy grande.**	
8. **Vosotros son turistas.**	

Ejercicio 2 — Traduce situaciones reales

Přelož do španělštiny.
Použij **SER**, členy a slovní zásobu z lekce.

Česky	Español
1. Jsem z Česka.	
2. Ona je profesorka.	
3. On je číšník.	
4. My jsme studenti.	
5. Káva je dobrá.	
6. Dům je velký.	
7. Auto je nové.	
8. To je účet.	
9. Jsou to moji přátelé.	
10. Je to pět eur.	

Ejercicio 3 — Completa el diálogo en la cafetería

Doplň chybějící repliky. Použij fráze z nabídky.

Frases útiles

- **Buenos días.**
- **Quiero un café, por favor.**
- **Una cerveza, por favor.**
- **¿Cuánto cuesta?**
- **La cuenta, por favor.**
- **Gracias.**
- **Son cinco euros.**

Diálogo

Persona	Español
Camarero:	Buenos días.
Cliente:	1. _____
Camarero:	¿Qué quiere?
Cliente:	2. _____
Camarero:	¿Algo más?
Cliente:	3. _____
Camarero:	Aquí tiene.
Cliente:	4. _____
Cliente:	5. _____
Camarero:	6. _____
Cliente:	7. _____

5. Vocabulario esencial — slovníček k 1. lekci

Español	Česky
Hola	Ahoj
Buenos días	Dobrý den
Buenas tardes	Dobrý večer / dobré odpoledne
Buenas noches	Dobrý večer / dobrou noc
¿Cómo estás?	Jak se máš?
Bien, gracias.	Dobře, děkuji.
Me llamo…	Jmenuji se…
Mucho gusto	Těší mě
¿De dónde eres?	Odkud jsi?
Soy de Chequia.	Jsem z Česka.
ser	být
yo	já
tú	ty
él / ella	on / ona
nosotros / nosotras	my
vosotros / vosotras	vy
ellos / ellas	oni / ony
el profesor	učitel
la profesora	učitelka
el estudiante	student

el camarero	číšník
el cliente	klient / zákazník
el café	káva
el té	čaj
el agua	voda
el zumo	džus
la leche	mléko
el azúcar	cukr
una cerveza	jedno pivo
el pan	chléb
la cuenta, por favor	účet, prosím
Quiero un café.	Chci kávu.
¿Cuánto cuesta?	Kolik to stojí?

Mini recapitulación

Tři základní bloky

Blok	Příklad
Představím se	**Me llamo Martina.**
Řeknu původ	**Soy de Chequia.**
Objednám si	**Quiero un café, por favor.**

Nejdůležitější logika lekce

SER používáme, když říkáme:

- kdo někdo je,
- odkud někdo je,
- jakou má roli/profesi,
- jaká je věc obecně.

Příklady:

- **Yo soy de Chequia.**
- **Él es camarero.**
- **Ella es profesora.**
- **El café es bueno.**
- **La casa es grande.**

Ejercicio 1 — Encuentra y corrige el error

Věta s chybou	Opravená věta
1. Tú es mi amigo.	**Tú eres mi amigo.**
2. Yo eres de Chequia.	**Yo soy de Chequia.**
3. Nosotros es estudiantes.	**Nosotros somos estudiantes.**
4. Ella soy profesora.	**Ella es profesora.**
5. Ellos sois de España.	**Ellos son de España.**
6. El café son bueno.	**El café es bueno.**
7. La casa soy grande.	**La casa es grande.**
8. Vosotros son turistas.	**Vosotros sois turistas.**

Ejercicio 2 — Traduce situaciones reales

Česky	Español
1. Jsem z Česka.	**Soy de Chequia.**
2. Ona je profesorka.	**Ella es profesora.**
3. On je číšník.	**Él es camarero.**
4. My jsme studenti.	**Nosotros somos estudiantes.**
5. Káva je dobrá.	**El café es bueno.**
6. Dům je velký.	**La casa es grande.**
7. Auto je nové.	**El coche es nuevo.**
8. To je účet.	**Es la cuenta.**
9. Jsou to moji přátelé.	**Son mis amigos.**
10. Je to pět eur.	**Son cinco euros.**

Ejercicio 3 — Completa el diálogo

Číslo	Odpověď
1.	**Buenos días.**
2.	**Quiero un café, por favor.**
3.	**Una cerveza, por favor.**
4.	**Gracias.**
5.	**¿Cuánto cuesta?**
6.	**Son cinco euros.**
7.	**La cuenta, por favor.**